

■ Из Железничког транспорта ТЕНТ

Пет и по деценија ефикасног и поузданог рада

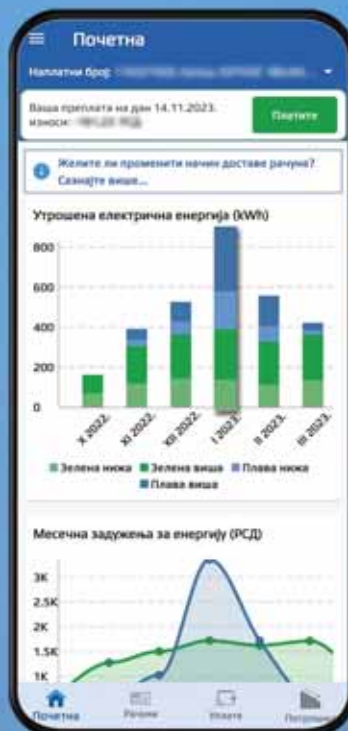
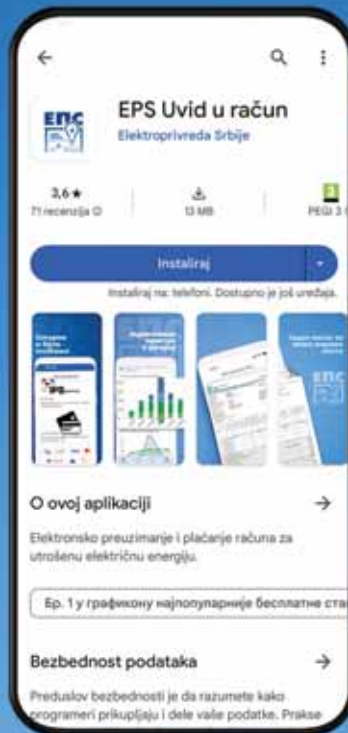

Нова
мобилна
апликација

ЕПС Увид у рачун

На једном месту
можете преузети и
платити рачун,
пратити уплате и
статистику потрошње
три године уназад.

Скенирај
и преузми

Садржај

04 **из епс групе**
Потписан Посебан колективни уговор
за ЕПС АД
Унапређена права запослених

08 **производња**
Из Железничког транспорта ТЕНТ
**Пет и по деценија ефикасног и
поузданог рада**

10 **репортажа**
Из магацина за уља, мазива, потрошни
материјал и ХТЗ опрему
**Драгоцена и препуна, али ризична
„ризница“**

14 **актуелно**
Продаја нуспроизвода процеса
производње
Пепео и гипс за тржиште

15
Страни студенти на стручној пракси у
електранама ТЕНТ-а
Размена позитивне енергије

16 **локални мозаик**
Из ЈКП „Водовод и канализација“
у Обреновцу
Довољно воде и у тропским данима

17
Министарство рударства и енергетике
подржава локалне самоуправе
**Потписани уговори за унапређење
енергетске ефикасности**

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)(085.3)

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија ТЕНТ

ЕПС Енергија ТЕНТ / главни и одговорни
уредник Радоје Радосављевић. - 2017, бр. 1 (нов.) -
- Београд : Електропривреда Србије, 2017 -
(Земун : Бирограф КОМП). - 30 cm

Месечно. - Је наставак: ТЕНТ ((Обреновац))

= ISSN 1452-922X

ISSN 2560-516X = ЕПС Енергија ТЕНТ

COBISS.SR-ID 250487308

ЕНЕРГИЈА
ТЕНТ
ЕПС

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

Скупштина ЕПС АД усвојила Извештај о пословању за првих шест месеци 2024.

Добит 32,8 милијарди динара

06

Изградња постројења за пречишћавање отпадних
вода ТЕНТ Б

Стигла машинска и електро опрема

12

Ремонт блока ТЕНТ А2

Најважнији радови на турбинама

импресум

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Радоје Радосављевић, РЕДАКЦИЈА: Миодраг Вуковић, Љиљана Јовичић, Љубивоје Маричић, Сања Врањеш.

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Богољуба Урошевића Црног 44, 11500 Обреновац, ТЕЛЕФОН: 011/20-54-500, Е-МАИЛ: radoje.radosavljjevic@eps.rs,

WEB SITE: www.eps.rs, ШТАМПА: Бирограф КОМП д.о.о. НАСЛОВНА СТРАНА: Љубивоје Маричић, ЛОГОТИП: Милош Павловић

Први број листа ТЕ „Никола Тесла“, под називом „Информативни билтен“, изашао је из штампе августа 1978. године, од октобра 1979. носи назив ТЕНТ, а од 15. новембра 2017. године „ЕПС ЕНЕРГИЈА ТЕНТ“

■ Потписан Посебан колективни уговор за ЕПС АД

Унапређена права запослених

Влада Републике Србије је на седници одржаној 5. августа донела одлуку којом овлашћује министарку рударства и енергетике Дубравку Ћедовић Хандановић да потпише Посебан колективни уговор за Акционарско друштво „Електропривреда Србије“. Потписници новог ПКУ су представници Синдиката радника „Електропривреде Србије“ и министарка рударства и енергетике.

Захваљујући пре свега одговорној политици оснивача Владе Србије и менаџмента ЕПС АД, новим колективним уговором унапређена су права запослених. Једна од предности усвојеног колективног уговора је поновно функционисање Фонда солидарности који омогућава пружање помоћи запосленима за лечење. Наиме, формира се посебна петочлана комисија који чине представници Владе, послодавца и синдиката.

Р. Е.

■ Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, обишао блок Б3 у Костоцу

Испитивања у току, преузимање блока у октобру

У току је испитивање опреме новог блока Б3 у ТЕ „Костолац Б“ пред пробни рад, што подразумева пуну снагу на мрежи 168 сати, а циљ је да се покаже да су сви системи потпуно у функцији. Наредни кораци су гаранцијска испитивања која ће показати функционалне карактеристике блока чиме би се створили услови да ЕПС у октобру преузме овај новоизграђени блок снаге 350 мегавата и да добијемо нови капацитет у електроенергетском портфолију – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, током обиласка блока Б3, 7. августа.

Он је нагласио да је по квалитету опреме, нивоу заштите животне средине и сигурности система, преко прикључака на мрежи, блок Б3 испунио високе стандарде квалитета.

– Након пуштања у рад очекује се да по параметрима и квалитету имамо најбољи блок у електроенергетском систему Србије – рекао је Живковић.

Дејан Остојић, члан Надзорног одбора ЕПС АД, после обиласка блока Б3, рекао је да је ово велики корак не само за ЕПС, већ и за енергетску сигурност Србије и свих потрошача, посебно што је ово највећи изграђени блок после више деценија.

– Ефикасност овог блока омогућава добијање 2.000 гигават-сати годишње, биће то поуздана енергија која ће својом ефикасношћу заменити блокове ниже ефикасности. Тиме смањујемо емисије утицаја на околину и добијамо најквалитетнију енергију – рекао је Остојић. – Пуштањем у рад овог блока ствара се 160 радних места за наредних неколико деценија, што додатно обезбеђује економски живот овог краја.

Обиласку су присуствовали Вељко Ковачевић и Стефан Србљановић, државни секретари у Министарству рударства и енергетике, као и чланови Извршног одбора ЕПС АД.

Р. Е.

■ Из Привредне коморе Србије

ЕПС ће бити носилац енергетске транзиције

Нову стратегију енергетике захтевала је енергетска криза, али и развој вештачке интелигенције, циркуларне економије, као и процес декарбонизације – рекао је Душан Живковић, генерални директор „Електропривреде Србије“ и председник Одбора за енергетику Привредне коморе Србије на првој јавној расправи о Нацрту Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050. године, коју су 26. јула организовали Министарство рударства и енергетике и ПКС.

■ Душан Живковић

– Ти процеси наметнули су нова правила игре, а криза је допринела да схватимо колико су енергетски суверенитет и енергетска сигурност приоритет сваке државе, региона, а ЕПС ће бити носилац енергетске транзиције. Нова Стратегија енергетике нам треба и омогућиће да сагледамо како да у наредном периоду енергетске компаније и привреда у суживоту дођу до жељених циљева, првенствено до декарбонизације – рекао је Живковић.

Државни секретар у Министарству рударства и енергетике Вељко Ковачевић истакао је да Стратегија предвиђа амбициозне циљеве за декарбонизацију енергетског сектора, на начин да се не угрози енергетска сигурност и стабилност.

– До 2030. године, укупна инсталирана снага ветроелектрана и соларних електрана треба да буде 3,5 гигавата, чиме ће скоро сваки други произведени мегават-сат бити из зелене енергије. До 2040, капацитет из ОИЕ би требало да буде повећан скоро три пута. Ове амбициозне циљеве можемо да остваримо уколико тај терет поделе јавни и приватни сектор – рекао је Ковачевић.

Он је истакао да се овим документом Србија припрема за већу употребу водоника у енергетици кроз успостављање законске регулативе, јачање технолошког и научно-истраживачког потенцијала, те да је кроз Нацрт Стратегије стављена на сто тема нуклеарне енергије. Михаило Весовић, директор Сектора за стратешке анализе, услуге и интернационализацију ПКС, рекао је да је нова стратегија енергетике изузетно важна за развој српске привреде и есенција зелене трансформације енергије.

– Ова стратегија омогућиће да се отвори нови низ послова и могућности за развој привреде. За нас је ова стратегија можда важнија и од стратегије индустријске политике, јер ће условити нове друге стратегије – казао је Весовић.

Р. Е.

Добит 32,8 милијарди динара

Скупштина Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ усвојила је Извештај о реализацији Трогодишњег плана пословања за првих шест месеци 2024. године и остварена је добит од 32,8 милијарди динара, већа од планиране за 9,4 милијарде динара.

Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике и представник оснивача у Скупштини ЕПС АД, истакла је да је веома значајно што је такав финансијски резултат постигнут у време знатног снижења цена електричне енергије за комерцијалне купце, али да је у наредном периоду неопходно наставити са смањењем оперативних трошкова, уз кључно убрзање инвестиционих пројеката за унапређење производње угља и енергије.

– У првој половини године производња угља и електричне енергије била је стабилна и у складу са планом, а на кољубарским коповима Поље „Г“ и „Тамнава-Западно поље“ и већа од планиране. Позитивно је што је производња откривке већа за осам одсто у односу на 2023. годину чиме се стварају услови за будућу производњу угља. Нижи су и трошкови за набавку екстерног угља,

иако поједини нестручни и злонамерни упорно тврде супротно. Упорно се помињу и губици у трговини енергијом, а резултати су јасни – за шест месеци у трговини на слободном тржишту ЕПС је остварио профит од 23 милиона евра – рекла је Ћедовић Хандановић.

Удео производње енергије из хидро сектора и ОИЕ у ЕПС у првом полугодшту достигао 37,5 одсто, у овом периоду очуване су и залихе угља и резерве у акумулацијама, што је уз ремонте и модернизације додатна гаранција за сигурну и поуздану производњу.

– Највећи део ремонтних радова је урађен да бисмо се припремили за зимску сезону, али има још много посла и због тога је потребно посвећено и још активније ангажовање како на ремонтима и ревитализацијама, тако и на новим инвестиционим пројектима. У току су испитивања рада новог блока Б3 у Костолцу и

пратећи досадашње резултате ЕПС би требало да га преузме током октобра, што ће нам дати додатну сигурност пред зиму. Настављамо са реализацијом Плана трансформације ЕПС којим се мења организациона структура и унапређују оперативни процеси. Неопходно је и на том пољу убрзати активности – објаснила је Ћедовић Хандановић.

Р. Е.

■ Будућност – прилика за боље резултате

У Костолцу традиционално обележен Дан рудара

Кључни стуб у производњи електричне енергије у „Електропривреди Србије“ деценијама је рударски сектор, а наши Рударски басен „Колубара“ и костолачки коп „Дрмно“ пример су како се заједнички превазилазе тешке ситуације и постижу резултати – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, на обележавању Дана рудара у Костолцу, 6. августа. Живковић је захвалио запосленима

у рударском сектору за стручност, знање и марљив рад сваког дана у години, у свим временским условима, било да су екстремне врућине, снег, лед или киша.

– Без обзира на све изазове, посебно у енергетици, време у којем живимо даје нам јединствену прилику да радом, знањем и вољом за променама постигнемо боље резултате, унапредимо пословање ЕПС-а и достигнемо наш заједнички циљ – модеран и успешан ЕПС.

Свако од нас има свој, важан задатак на том путу и уверен сам да заједнички, као и до сада, можемо постићи успех. Потписивањем посебног колективног уговора јуче створени су услови за средњорочну стабилност производње електричне енергије, статуса запослених и бољег времена испред нас – рекао је Живковић.

На Спомен обележју рудару у Старом Костолцу положени су венци у част генерација које су радиле у некадашњим подземним и садашњим површинским

коповима лигнита. Венце су положили Вељко Ковачевић и Стефан Србљановић, државни секретари у Министарству рударства и енергетике, Милан Новаковић, шеф кабинета министарке рударства и енергетике, Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, Зоран Милошевић, директор за производњу угља у огранку „ТЕ-КО Костолац“, представници костолачког синдиката, Саша Павловић, градоначелник Пожаревца и Серџо Крстаноски, председник ГО Костолац са сарадницима. Млади инжењер рударства из „ТЕ-КО Костолац“ Милош Сузић је истакао да је производња угља на копу „Дрмно“ стабилна, а технологија се убрзано модернизује и аутоматизује.

– Успешно реализујемо производну политику ЕПС-а и снабдевамо блокове термоелектрана. Наша посвећеност овом послу прожета је и новим енергетским капацитетима, пре свега новоизграђеним блоком Б3, који је важна полуга развоја целе земље, али и зеленом енергијом изградњом ветропарка и соларне електране – рекао је Сузић. – Свако време носи нове изазове, а наши су технолошка модернизација, стабилна производња и сигурно снабдевање електричном енергијом грађана Србије. Наставићемо традицију и будућим генерацијама изградити нову, модернију будућност.

Р. Е.

СТИГЛА МАШИНСКА И ЕЛЕКТРО ОПРЕМА

■ Постројење за пречишћавање зауљених и замазућених отпадних вода (C-1)

Радове овог лета обележило постављање цеви, подбушивање пруге и препројектовање ободног канала депоније угља

У постројењу за пречишћавање отпадних вода у ТЕНТ Б, почела је монтажа машинске и електро опреме. На изградњи овог веома важног еколошког пројекта до сада је завршено око 55 одсто планираних радова, и грађевински радови на објектима махом су у завршној фази.

Радови су највише одмакли на постројењу за пречишћавање зауљених и замазућених вода (C-1) и на постројењу за пречишћавање зауљених отпадних вода (C-2) и ту се опрема увелико уграђује. На постројењу за пречишћавање отпадних вода које настају у процесу одсумпоравања (C-3) уређује се унутрашњост објекта, монтирају се мешачи на резервоарима, док се радови за потребе постројења за пречишћавање санитарних отпадних вода (C-4) очекују у наредном месецу.

Овако Марко Мандић, руководилац пројекта изградње пречишћавања отпадних вода ТЕНТ Б, описује тренутно стање радова на овом постројењу. Он подсећа да је основна намена

■ Унутрашњост постројења C-3

постројења да прикупља све отпадне воде које се издвајају у процесу рада или се јављају на површини на којој је ТЕНТ Б, пречишћава их, и поново усмерава у производне процесе или их пречишћене шаље ван термоелектране. Постројење се гради у четири фазе које су независне јер свако од четири постројења пречишћава воду на свој начин и обавља своје посебне процесе.

■ Марко Мандић

– Тренутно се обављају површински радови чија је изградња могла да се прати, али постоје радови који су завршени, а нису видљиви. Под тим се подразумева велики број постављених цеви и друге опреме која се затрпава. У протекла два и по месеца постављане су цеви у оквиру фазе 1, за потребе постројења за пречишћавање зауљених вода, где су рађена обимна ископавања на простору великог

Километри постављених цеви

паркинга и поред пословних просторија ПРО ТЕНТ-а – каже Марко Мандић.

На постројењу С-4, ако се изузме постављање цеви, има мање посла него на осталима јер је објекат једноставнији. Постојећи уређаји за биолошки третман санитарних отпадних вода, путокси, биће замењени новим, савременијим. Путокс 1 се налази близу капије ПРО ТЕНТ-а, у близини складишта техничких гасова, док је путокс 2 иза комплекса силоса маловодног система за одлагање и транспорт пепела и шљаке. Пошто је путокс 1 у непосредној близини водоничне станице, радови на њему, наглашава Мандић, морају се обавити с посебном пажњом.

Послови који су на градилишту постројења за пречишћавање отпадних вода обележили ово лето били су и такозвана подбушивања. То су, према Мандићевим речима, специфични радови који захтевају стручност, брзину и добру координацију.

– Подбушивали смо испод пруге на шест локација. Ископају се две радне јаме са обе стране пруге и онда се сврдлом буши испод пруге. Испод пруге се касније проводи потребна инсталација. Ове послове смо радили у координацији са Железничким транспортом. Поред нашег надзора и ЖТ је имао свој, како бисмо били сигурни да ће све проћи како треба. И јесте све протекло како је било предвиђено – прича нам Мандић.

У току рада на реализацији пројекта

у ТЕНТ Б дошло је, ненадано, до једног проблема. Траса будућег ободног канала око депоније угља, који је саставни део постројења С-2, једним делом је била затрпана. Пројекат изградње постројења за пречишћавање отпадних вода урађен је када је депонија угља била мања, а у међувремену су постављени и нови транспортери ради мешања угљева различитих калоријских вредности, што је додатно заузело простор око депоније. Канал који је по пројекту био на ободу депоније, сада би био у њој.

– Дошли смо на идеју да ободни канал у једном делу око депоније угља препројектујемо у односу на постојеће стање. Нашли смо најбоље могуће решење. Уз залагање целог стручног тима ЕПС-а и консултације са пројектантом, одлучили смо да трасу канала променимо, на неколико места – рекао је Мандић.

У наредном периоду ће се, како каже Мандић, наставити са постављањем опреме, али ће се радити и на саобраћајницама. Око објеката С-2 и С-3 у наредном периоду биће асфалтиран простор што ће олакшати кретање и ове објекте учинити приступачнијим.

Р. Радосављевић

Динамика радова

Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода у ТЕНТ Б почела је 1. августа прошле године. Вредност радова је око 10 милиона евра, а радове изводи конзорцијум фирми „Есотех“ из Словеније и грађевинског предузећа „Хидротан“ из Београда. Завршетак радова очекује се на пролеће 2025. године. Постојење С-3 ће морати да сачека завршетак изградње постројења за одсумпоравање димних гасова (друга половина наредне године), јер тек после тога ће моћи да уђе у пробни рад.

Подбушивање пруге

Канал око депоније угља

Безбедност на раду

Марко Мандић наглашава да се на изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода посебна пажња поклања безбедности и здрављу на раду запослених. Свакодневни су контакти са координаторима за БЗР и стално се код извођача инсистира на коришћењу заштитних средстава и придржавању свих мера безбедности. Посебна пажња упућена здрављу запослених била је у време јулских врућина када је температура достигала и 40 степени Целзијусових.

Пет и по деценија ефикасног и поузданог рада

Укупно 600 радника распоређених у Служби вуче, Служби одржавања и Саобраћајној служби, посвећено је заједничком задатку - довозу угља како би адекватно одговорили захтевима и потребама електроенергетског система Србије

■ За 55 година превезено преко милијарду тона терета

Железнички транспорт ТЕНТ 30. августа обележава 55 година постојања и рада. На тај дан, далеке 1969. године, прва испорука угља са површинских копова РБ „Колубара“ пристигла је железницом на локацију ондашње ТЕ „Обреновац“. Композицију је вукла парна локомотива из серије 33, која је дочекана овацијама, јер се у препуним вагонима налазио колубарски лигнит за потребе тада јединог термоблока, из којег су 7. марта 1970. потекли први киловат-сати електричне енергије. Пругом је најпре допреман материјал за изградњу и покретање првенца ТЕНТ А, а потом и осталих блокова, па је ЖТ неколико месеци старији од највеће термоелектране на Балкану.

■ Осврт на прошлост - поглед у садашњост

У сећањима сведока и писаним документима из тог времена остало је забележено да су возила и радници у почетку долазили „на позајмицу“ из тадашњих „Југословенских железница“. Касније, с повећањем обима посла и улоге Железничког транспорта у систему ЕПС, развијали су се и унапређивали сопствени ресурси - километри пруге, утоварне и истоварне станице, локомотиве и вагони, грађевинска механизација, али и читава армија људи ангажованих на различитим пословима.

За протеклих пет и по деценија, овај ефикасан и поуздан систем нарастао је до

дивовских размера и постао снажна спона између рудника и електрана, какву данас у ЕПС-у има само огранак ТЕНТ. Железнички транспорт је од скромних почетака до данашњих дана превезао више од милијарду тона угља за три електране у саставу овог огранка - ТЕНТ А у Обреновцу, ТЕНТ Б у Ушћу и ТЕ „Колубара“ у Великим Црљенима, а заступљен је и у ТЕ „Морава“ у Свилајнцу. Кад би шине могле да приповедају, вероватно би посведочиле да је једном од најоптерећенијих и најфреквентнијих индустријских пруга у Европи, осим угља, превезено и на милионе тона другог терета. Композиција воза са до сада превезеним теретом опасала би Земљину куглу више од шест пута. Једна од најберићетнијих година била је 2020, у којој је, уз рекордан довоз, стигла и милијардита тона.

■ На располагању око 100 километара колосека, 33 локомотиве и 510 вагона

Оно што се током више од пола века није мењало јесу рад и дисциплина. Возила и запослени из Железничког транспорта потпуно су спремни и стручно оспособљени да у сваком тренутку, без обзира на временске и друге услове, преузму, превезу и истоваре испоручене количине домаћег и увозног угља, мазута и других потребних енергената за рад електрана ТЕНТ-а. У те сврхе на располагању је више од 100 километара колосека (нормалног и уског), 33 локомотиве и 510 вагона, уз неопходну грађевинску механизацију. О експлоатацији и одржавању вучних и вучених возила (локомотиве и вагони), пруге, пружних прелаза и појаса, као и о исправности саобраћајне сигнализације, бригу води укупно 600 радника и извођача радова из ТЕНТ-а и ПРО ТЕНТ-а, који су распоређени у Служби вуче, Саобраћајној служби и Служби одржавања. Упркос локацијској разуђености, Железнички транспорт ТЕНТ функционише као јединствена и хармонична целина, јер природа делатности захтева хомогеност и координацију све три службе. Осим тога, од ЖТ-а се очекује максимална флексибилност и кооперативност, како са рударима „Колубаре“ тако и са термашима ТЕНТ-а, имајући у виду заједнички задатак овог „триа“, да адекватно одговори захтевима електроенергетског система Србије.

Редован, поуздан и безбедан саобраћај на индустријској железници ТЕНТ-а и ЕПС-а, усклађен је са законским прописима и савременим тенденцијама железничког саобраћаја у Европи и свету, о чему говоре важни сертификати, освајани и потврђивани током дугог радног века.

У претходних пет и по деценија, ЖТ ТЕНТ је остварио и значајна постигнућа у реконструкцији и модернизацији постројења

и инфраструктуре, самосталном одржавању и ремонтувању појединих возних средстава, сталном побољшавању услова за рад, стручном савршавању и подмлађивању кадрова.

Што се тиче модернизације постројења, евидентан помак учињен је 2023. године, када је завршена реконструкција Центра за даљинско управљање саобраћајем (ЦДУ) на локацији ТЕНТ А у Обреновцу. У овај пројекат уложено је око 200 милиона динара, с циљем да се повећају безбедност и поузданост саобраћаја, али и побољшају услови за рад и боравак запослених, пре свих отправника возова-ТК диспечера, који раде у сменама.

■ Импазантни резултати – виза за будућност

Корак даље биће предстојећа модернизација постројења за одржавање на локацијама ТЕНТ А и ТЕНТ Б, која ступају на сцену током ледених зима, кад спољне температуре ваздуха сиђу испод минус четири степена Целзијуса.

Кад је реч о модернизацији станица, којих има укупно шест, у скорије време замењена је расвета у станицама Стублине и Бргуле, што је нарочито важно за машиновође приликом рада у ноћној смени. Ради веће безбедности саобраћаја и радника, обавиће се и додатни послови у станици Стублине, где ће бити уведена даљинска контрола, а потом ће слични захвати уследити у станици Бргуле.

У самосталном одржавању и ремонтувању возних средстава (локомотива и вагона) такође су постигнути запажени резултати. Превентивни прегледи и ургентне поправке вагона у сопственој режији практикују се већ годинама, а трећу годину заредом списку уобичајених послова додати су и ремонти појединих локомотива.

Од 2022. до 2024. године, у Делу за железничка возила на локацији ТЕНТ А ремонтвано је пет локомотива из серије 443, од укупно 10 из исте серије. У питању су електричне маневарске локомотиве, чији је произвођач чешка „Шкода“, а које су се у свакодневном саобраћају показале као врло ефикасне и поуздане. Ремонте возила под бројевима 443-03, 443-08, 443-09 и 443-04 и 443-06 обавили су радници из Службе одржавања, уз подршку колега из осталих служби ЖТ-а. Радови су трајали, у просеку, око 40 радних дана по возилу. Позитивна искуства, као и добро познавање популарних „чехиња“, за раднике су најбољи путоказ да наставе досадашњом „трасом“. Посебно су поносни на то што су

се на „паралелном колосеку“ несметано одвијале и друге планиране активности, које су такође текле предвиђеном динамиком. Најављују да би, по истом рецепту, до краја године могао да се уради ремонт још једне „маневарке“ из серије 443, а касније би на ред дошла и преостала четири возила. Из пословног тима ЖТ ТЕНТ наглашавају да се ремонтни радови на локомотивама из серије 443 реализују према правилнику о одржавању железничких возила Републике Србије и упутству за одржавање железничких возних средстава у ЕПС-у за огранак ТЕНТ, а у складу са техничком документацијом произвођача.

Железнички транспорт ТЕНТ укључен је и у пројекат постројења за одсумпоравање димних гасова (ОДГ) на локацијама ТЕНТ А у Обреновцу и ТЕНТ Б у Ушћу. Након што је у марту 2024. године почело са пробним радом ОДГ постројење у ТЕНТ А, „епицентар“ дешавања постао је ТЕНТ Б, где су радови у пуном замаху. Ангажовање ЖТ-а у реализацији овог великог еколошког пројекта, изузетно значајног за ТЕНТ и ЕПС, и на новом градилишту је усаглашено са пословима и плановима осталих учесника.

У настојању да се иде у корак с актуелним европским трендовима, ради се на остварењу циљева за сва четири система IMS, који се примењују у огранку ТЕНТ: система менаџмента квалитетом QMS, безбедношћу и здрављем на раду OH&S, животном средином EMS и енергијом EnMS. Као једна од мера за повећање енергетске ефикасности и један од важних циљева за побољшање енергетске перформансе ТЕНТ А и Железничког транспорта ТЕНТ, у најскорије време планирана је изградња фотонапонске електране на локацији највећег термокапациитета огранка ТЕНТ и ЕПС. Сходно плану, соларни панели биће постављени на три погодна објекта, међу којима је и Центар за даљинско управљање саобраћајем (ЦДУ), у саставу ЖТ-а.

Уз унапређивање услова рада, посебна пажња посвећује се стручном оспособљавању и усавршавању запослених, којима припадају највеће заслуге за успешно функционисање комплексног и значајног система, какав је Железнички транспорт ТЕНТ, по много чему јединствен не само у ЕПС-у већ и у Србији.

Љ. Јовичић

■ У ЖТ ТЕНТ ангажовано је укупно 600 радника и извођача радова

Соларни панели на ЦДУ

У оквиру реализације енергетских циљева, на крову Центра за даљинско управљање (ЦДУ), при ЖТ-у, биће постављена 104 фотонапонска панела од по 670 W, укупне излазне снаге 72 W, уз процењену годишњу производњу електричне енергије од 73.327 kWh. Очекивања су да ће се овом мером смањити унутрашња потрошња електричне енергије ТЕНТ А, односно ЖТ, с обзиром на то да ће се користити електрична енергија из фотонапонске електране.

Драгоценна и препуна, али ризична „ризница“

Робе и материјала из магацина за потребе највеће термоелектране огранка ТЕНТ и ЕПС ни у једном тренутку не сме да мањка, а о њиховој набавци и издавању брине екипа вредних радника

На локацији ТЕНТ А у Обреновцу налази се магацин гране 0,6 и 8, радницима познатији као некадашњи магацин ХТЗ опреме. Импазонтан и уређен простор користи се за смештај уља и мазива, као и различитог потрошног материјала (канцеларијски материјал, гуме и друга роба) којег у највећој термоелектрани огранка ТЕНТ и ЕПС не сме да мањка. У кругу електране је и магацин гасова, измештен ближе обали реке Саве, преваходно због карактеристика и количина материја које се у њему складиште. Тај магацински простор спада у такозвану црвену

зону. То говори о ризичима којима су на радном месту и у радној околини изложени радници, извођачи радова и посетиоци, било да у тој зони свакодневно раде или да се њоме само привремено крећу. То се пре свега односи на раднике и извођаче радова који су ангажовани на утовару и истовару запаљивих гасова, попут плина, ацетилена и других.

■ Сложени и обимни послови

Драгица Рафаиловић, магационерка са богатим радним искуством, упознаје нас са сложеним, обимним и одговорним пословима, којима се бави ова вишечлана, али стручна, компактна и уиграна екипа, у којој свако добро зна и настоји да испуни своја задужења. Заједничком послу посвећени су сви, од магационера, преко рефераната до помоћних радника у магацину.

– Посао у магацину подразумева пријем, складиштење и издавање робе и потрошног материјала за потребе неколико сектора и служби у ТЕНТ-у. Највише сарађујемо са сектором одржавања, којем припада и ова служба, али су нам „муштерије“ и железничари ТЕНТ-а, административци и остали –

■ Драгица Рафаиловић, Тамара Мирковић, Гордана Петковић, Звездан Славић, Наташа Николић и Ранко Танасковић

наводи Рафаиловићева. – Осим тога, укључени смо у планирање набавки робе и потрошног материјала на годишњем нивоу. Због природе посла упућени смо у то шта би и у којим количинама требало да се набави, имајући у виду обим и значај радова који су предвиђени током године. Набавке се разликују у зависности од тога да ли су у питању стандардни или капитални рементни постројења, реализација нових пројеката или неке друге активности.

Радно време званично траје од 7 до 15 часова, али је магацин неретко отворен и након тога, посебно ако роба стигне око 13 или 14 часова, а неопходно је да се истовари, прихвати и

смести на прописан начин. У таквим случајевима нико из екипе не поставља питања да ли и колико треба да се остане прековремено.

Док разговарамо, телефон у канцеларији наше саговорнице готово без престанка звони, а с времена на време понеко промоли главу кроз широм отворена врата, знајући да неће наићи на негодовање.

Доласку у магацин по робу обавезно претходи телефонски позив, како би се заједнички утврдило да ли на располагању има довољно тражене робе и када је најпогодније да се она преда, односно преузме. Потом следи попуњавање обрасца за

■ Вода је увек најтраженија

■ Посебна опрезност у црвеној зони

требовања (такозване темељнице) за промет материјала, према којој се та роба издаје. Ако је темељница попуњена како треба, с потписима руководиоца и траженим подацима, нема препрека за завршетак посла.

– Људи често зову телефоном или навраћају, да би се благовремено распитали о томе да ли има робе и потрошног материјала који су им потребни за рад. Ако нема, интересују се кад ће роба да стигне и да ли ће је бити довољно. Трудимо се да свима изађемо у сусрет и не правимо проблем око онога што можемо у ходу да решимо. Уколико неко дође с документацијом која није баш комплетно попуњена, спремни смо да помогнемо при попуњавању, како бисмо поједноставили и убрзали цео поступак. Они то умеју да цене и награде коректношћу. На наше разумевање, предусретљивост и љубазност најчешће узвраћају истом мером. Важно је да посао не трпи и да сви будемо задовољни, јер и убудуће треба да сарађујемо – сматра Рафаиловићева.

У пространим и проветреним халама кроз које су нас провели запослени, све је чисто и „под конац“, те је више него јасно зашто се сви они лако и брзо сналазе. Кажу да су пре неког времена добили нови објекат, што им је омогућило боље услове за рад, али и за одлагање, складиштење и чување робе.

■ Стручни и одговорни људи

Задовољна евидентним побољшањима, Рафаиловићева се радо сећа неких ранијих времена, када је тек почињала да

ради, као млада магационерка. С великим поштовањем говори о некадашњим колегама, од којих је, како каже, много научила.

– Била сам вољна да учим, а имала сам и од кога, јер су људи са којима сам тада радила били веома добро упуњени у посао, како руководиоци, тако и извршиоци. Бора Катић, Слободан Радосављевић, Зорица Иванић, Радован Илић, само су неки од мојих цењених колега које су ми тактично и ненаметљиво преносиле своја искуства. Присећајући се својих скромних и помало несигурних почетака, настојим да се сада, када сам у позицији искусног радника, на сличан начин опходим с млађим колегама – наглашава Рафаиловићева.

Да у томе и успева, посведочили су нам млади чланови екипе. Гордана Петковић, референт магацина, сматра да су за овај посао веома важни поступност, стрпљење и познавање документације, али и међусобно уважавање и колективни дух у екипи. По њеном мишљењу, испорука робе је нешто комплекснија у летњем него у зимском периоду.

– С једне стране, у жеку су ремонти постројења у електранама, а с друге стране, годишњи одмори радника. Балан између понуде и потражње робе и материјала постиже се добром снабдевеношћу магацина, ефикасним издавањем тражених количина, али и виспреношћу свих нас који се тиме бавимо – истиче Петковићева.

Наташа Николић, такође референт магацина, прича да је у овај тим прешла из друге групације.

■ Гордана Петковић и Наташа Николић

– Без обзира што сам се претходно бавила сличним послом, свака од ових грана има своје специфичности, које треба упознати и савладати. Зато ми је помоћ колега у почетку много значила, да се брже адаптирам на захтеве радног места и уклопим у екипу – искрено прича Николићева.

Разговору се придружује трио помоћних радника, Тамара Мирковић, Звездан Славић и Ранко Танасковић. Као што налажу колегијалност и кавалерство, момци предност дају младој колегиници, за коју кажу да се тек недавно прикључила екипи, тако да се постепено укључује и у процес рада.

– Претпостављени и колеге од старта су ме прихватили као равноправног члана екипе, иако је приметно да ме одмењују и заклањају од тешких физичких послова. Већ у првој недељи схватила сам да треба много тога да научим и савладам, како бих временом постала професионалац у овом захтевном, али ипак изазовном послу – закључује Мирковићева.

Славић и Танасковић, извођачи радова из ТЕ „Косово“ Обилић, и сами су својевремено наишли на срдчан пријем у ТЕНТ-у, након доласка с Косова и Метохије у Обреновац.

– Задужени смо за истовар робе и сређивање магацина,

у чијим спремиштима и на полицама све мора да буде прегледно и уредно. Наш посао тражи усредсређеност и опрезност, јер радимо и крећемо се у „црвеној“ зони, где смо стално изложени повећаном ризику на радном месту и у радној околини. Са поједином робом, као што су разне врсте запаљивих гасова, уља и мазива, треба бити веома обазрив и увек имати на уму да и најмања неопрезност може озбиљно да угрози животе људи и имовину фирме. Постоје правила како се истоварају бурад и резервоари с опасним материјама и на који начин се у складишту ређају или окрећу. Једна од забрана, која важи чак и на отвореном, јесте забрана пушења, тако да „дуванације“ овде нису добродошле – закључују Славић и Танасковић.

Љ. Јовичић

■ Драгица Рафаиловић

Шифре од осам цифара

У овом магацину свака роба има своју шифру, односно номенклатуру, која одређује градацију и помаже магационерима да брзо препознају шта је у питању. Та шифра садржи укупно осам цифара, при чему прве три цифре „дешифрирају“ грану робе, друге две одређују групу, а треће три цифре означавају конкретну врсту робе. Шифре су од велике помоћи магационерима, без обзира на њихово знање и радно искуство. Искуснијима помажу да одмах препознају о чему је реч, а онима са мање искуства да свој тој роби одреде право место.

– Овде има укупно 2.500 номенклатура, од чега 1.500 врло активних, с тим што се константно „врти“ од 200 до 250 ставки (углавном вода, гасови, уља, мазива). Имамо већи промет него остале гране, а током врелог лета као што је ово, вода је најтраженија – прецизира Драгица Рафаиловић.

Екипа

Магацин гране 0,6 и 8 на локацији ТЕНТ А у Обреновцу броји укупно осам запослених. Уз Жељку Гаврић, шефа ОТП службе, у радном тиму су још: Драгица Рафаиловић и Никола Ашковић (магационери), Гордана Петковић и Наташа Николић (референти магацина), Тамара Мирковић, Звездан Славић, Ранко Танасковић и Добрица Филиповић (помоћни радници).

Најважнији радови на турбинама

Сви предвиђени елементи кућишта турбине, ЦСП и регулациони вентили блока А2 су на фабричком ремонту у Пољској. Крајем јула завршен је ремонт блока А6

Капитални ремонт блока ТЕНТ А2, који својим обимом, важношћу и трајањем радова обележава овогодишњу ремонтну сезону у ТЕНТ А и огранку ТЕНТ, одвија се у складу са термин планом.

Ремонт траје 120 дана, до 14. октобра. Драган Ивановић, шеф Службе машинског одржавања у ТЕНТ А, каже да су у овом тренутку најзначајнији радови у турбинском делу постројења.

– Сви предвиђени елементи кућишта турбине, цилиндар средњег притиска и регулациони вентили су на фабричком ремонту у фабрици „ЗРЕ Катовице“ у Пољској. Демонтирани су цилиндри високог притиска и ниског притиска и у току су ремонтни радови које изводи „Феромонт“ под надзором стручњака ТЕНТ-а – каже Ивановић. – Демонтиран је и генератор где се обављају радови на „преклињавању“ штапова статора и припремне активности за замену ротора генератора. Од осталих планираних ремонтних радова битно је споменути замену фојтова напојних пумпи 21 и 22 и реконструкцију

■ Пескарење лопатица турбине ниског притиска

■ Подизање поклопца турбине високог притиска

побудног система генератора. На осталим деловима турбинског постројења биће урађени стандардни ремонтни послови.

Ивановић наглашава да ће предвиђено време за ремонтовање котловског постројења бити максимално искоришћено. У току су радови на свим деловима овог постројења.

– Најважнији планирани радови су замена дела преструјног паровода са цевним луковима на линији ПР3-ПР4, замена цевних лукова на пароводној линији ПР2-Бифлуks, као и замена регулационих вентила убризгавања број 2 и број 3. Испитују се пароводи са санацијом оштећења. Током санације оштећења цевног система котла очекује се да ће бити око 2.000 заварених

спојева, што је утврђено дефектажом након прања и уклањања наслага у првој и другој промаји. Заменује се топло саће Лув-а и ремонтују додавачи са заменом транспортних ланаца и патоса. У току је и фабрички ремонт 6 kV мотора млинова и вентилатора, замена ормана фреквентних регулатора трака и додавача – напомиње Ивановић.

Добро напредују радови на ремонту млинова са заменом система расхладе (довод и одвод). Замена цевовода одзраке и одводњавања прегрејача у складу је са терминима из плана. Ивановић додаје да ће стандардних ремонтних активности бити и на осталим деловима котловског постројења, багер станице и електрофилтера.

■ Рад на ротационом загрејачу ваздуха

■ Драган Ивановић (први с лева) са сарадницима на блоку А2

■ Радови на систему вентила

Ремонт блока ТЕНТ А6 трајао од 27. јуна до 25. јула и био је стандардног карактера.

– Најзначајнији радови на котловском постројењу „шестице“ су замена дела коморе убризгавања МП1 и ремонт две оптичне пумпе котла под надзором стручњака произвођача пумпи КСБ из Немачке. Уграђена је једна фабрички ремонтвана пумпа и ремонтвана је друга пумпа. За остале радове на котловском постројењу се може рећи да су били стандардни. Обављено је чишћење и прање грејних површина котла, дефектажа и отклањање уочених недостатака – наводи Ивановић. – Замењени су оштећени делови цевног система котла, ремонтване клапне и ејектори на систему отпепеливања, урађен ремонт пумпи багер станице и чишћење базена хидромешавине, ремонтвани су канали ваздуха и димног гаса као и канали аеросмеше. На млиновима 61, 64 и 66 замењена су радна кола.

У турбинском постројењу обављена су стандардна испитивања лопатица турбине ниског притиска и прање кондензатора. Урађена је веома битна санација пропуштања уља у систему уља за подмазивање јер је била зачепљена једна цев на хладњаку до турбине.

На осталим деловима блока ТЕНТ А6 обављени су станардни ремонтни радови.

Пошто је за наредну годину планиран капитални ремонт блока А6, сви овогодишњи радови могу се посматрати и као припрема за овај битан посао.

Р. Радосављевић

„Тројка“ чека на ред

Блок А3 је последњи од шест блокова на локацији ТЕНТ А који ће у овој години бити ремонтван. Планирано је да ремонт почне у септембру. Трајаће два месеца због замене цевног система кондензатора. У предстојећем ремонту турбина ће бити прилагођена за потребе грејања Београда из ТЕНТ А.

■ Брушење у кућшту млина

■ Извлачење саћа из ротационог загрејача ваздуха

Пепео и гипс за тржиште

Изградњом два велика еколошка постројења знатно је побољшан квалитет ваздуха, а пепео, шљака и гипс продају се у комерцијалне сврхе

У првој половини године, из ТЕНТ Б продато је 76.592 тоне електрофилтерског пепела и шљаке, нуспроизвода процеса производње који има значајну примену у путоградњи, производњи цемента и грађевинских материјала. Купци су цементаре „Лафарж“ из Беочина, која је купила је 37.655 тона, „Титан“ из Косјерића 30.434 тоне, док је београдски „Сен-Гобен“ одвезао 2.654 тоне пепела. „Универзум циглана“ из Аранђеловца, која се бави производњом опека и црепа, за првих шест месеци купила је 5.848 тона шљаке.

Изградњом два велика еколошка постројења, новог систем маловодног транспорта и одлагања пепела и шљаке у ТЕНТ Б и постројења за одсумпоровање димних гасова у ТЕНТ А, спречено је развејавање пепела са депоније пепела ТЕНТ Б и знатно је побољшан квалитет ваздуха. Осим тога, добијене су и бројне пратеће користи за ове две термоелектране. Најважније су коришћење, сувог пепела и гипса у комерцијалне сврхе.

Продаја електрофилтерског пепела и шљаке почела је 2010. године испоруком мањих количина цементари у Беочину. Од тада су се количине продатог пепела и шљаке повећавале. У току протекле године продато је 142.949 тона сувог електрофилтерског пепела и шљаке.

Што се тиче производње гипса из постројења за одсумпоровање димних гасова ТЕНТ А, од 7. фебруара прве количине осушеног гипса, типа Евро сило, смештене су

■ Утовар пепела за потребе цементаре у Беочину

■ Силос за гипс у ТЕНТ А

у силос чији је капацитет 10.000 кубика или 14.000 тона гипса. Сушење, складиштење и даља дистрибуција гипса купцима представља једну савремену целину.

Заинтересованост за куповину гипса показали су највећи произвођачи гипс-картонских плоча на свету, као и велики број компанија из Србије. До сада су потписани комерцијални уговори за испоруку 30.000 тона гипса са цементаром „Лафарж“ и фирмом „Интернешенел поинт“, а у току је процедура потписивања уговора са фирмом „Конал груп“ за продају 20.000 тона гипса. Свакодневно се обављају контроле квалитета гипса намењеног тржишту како би крајњи купци

Гипс и на локацији ТЕНТ Б

На локацији ТЕНТ Б у току је изградња постројења за ОДГ. Планирано је да се изградња заврши током 2025. године, када ће почети и производња и продаја гипса. Очекивана годишња производња гипса биће као и у ТЕНТ А – 200.000 тона.

дobili производ евро квалитета. То је гипс у којем је количина калцијум-сулфата већа од 95 одсто, влаге мање од 10 одсто, а количине хлора мање од 0,01 одсто.

Очекује се да се у ОДГ постројењу ТЕНТ А годишње произведе око 200.000 тона сушеног гипса евро квалитета. Потражња за гипсом у грађевинској индустрији је велика, па су очекивања да ће и продаја бити ефикасна. Значајну корист од продаје гипса оствариће ЕПС, а ту су и бенефити у заштити и унапређењу животне средине уз стриктно поштовање законске регулативе и усклађености рада термоелектрана са еколошким стандардима.

Приредио: Р. Радосављевић

Размена позитивне енергије

Мохамед Ал Хинаи из Омана, Руја Кобан из Турске, Куасем Диб из Либана и Јозеф Колодзијеј из Пољске, поручују да ће, уз писма препоруке, у своје земље понети и позитивне утиске о Србији, ТЕНТ-у и ЕПС-у

У ТЕНТ А у Обреновцу и ТЕНТ Б у Ушћу, током јула и августа на стручној пракси борави четворо страних студената. Мохамед Ал Хинаи из Омана, Руја Кобан из Турске и Куасем Диб из Либана, распоређени су у ТЕНТ Б, док је Јозеф Колодзијеј из Пољске распоређен у ТЕНТ А.

Студентска пракса реализује се у сарадњи са Међународном организацијом за размену студената IAESTE.

Јелена Дамјанац, шефица Службе за обуку кадрова у ТЕНТ-у, подсећа да се у две термоелектране огранка ТЕНТ и ЕПС, овај програм реализује већ дуги низ година, уз напомену да су овогодишњи учесници искључиво студенти машинства, за разлику од прошле године, када је било и студената електротехнике. Као својеврсни ментори, помажу им млади инжењери Милош Ђурашиновић (ТЕНТ Б) и Стефан Матовић (ТЕНТ А), који су стекли довољно инжењерског искуства да преузму менторске задатке. Осим што им показују погонске објекте и виталне делове постројења, они им указују на административну страну пословања.

– По завршетку шестонедељног програма, сваки студент добија писмо препоруке, са оценом његове стручне оспособљености. Тиме се практично потврђује да је током стручне праксе стекао одређени ниво знања, што би могло да му користи у даљем школовању и каснијем раду – објашњава Дамјанац.

Какве су утиске стекли о Србији и Београду, како се сналазе у Обреновцу и електранама ТЕНТ-а, сазнали смо из њихових прича.

Мохамед Ал Хинаи из Омана у Србију је дошао са жељом да види и доживи нешто ново и другачије од онога што је заступљено у његовој земљи, која нема термоелектране, већ само електране на ветар и на гас.

– Мислим да ће ми студентска пракса у ТЕНТ Б ипак бити од користи, иако ћу по завршетку студија вероватно радити у некој од нафтних компанија. Осим у земљама Блиског Истока, до сада сам био и у Русији, али је ово моја прва посета југоисточној Европи. Одушевљен сам природним лепотама

■ Мохамед Ал Хинаи, Руја Кобан, Милош Ђурашиновић и Куасем Диб

и културном баштином Србије, а пре свега отвореношћу и гостољубивошћу ваших људи, који су нас веома срдечно примили – објашњава он.

Изузетно интересовање за српску културу, посебно за језик и писмо, Ал Хинаи поткрепљује тиме што нам наглас чита ћирилицу, коју сматра најсавршенијим писмом на свету. На питање да ли успева понешто и да разуме или изговори, на течно српском изјављује: „Да, ја говорим српски“.

У много чему са њим се слаже Куасем Диб, Палестинац из Либана, где преовлађују реверзибилне електране и електране на дизел. С обзиром на то да је на студијама машинства одабрао смер роботике, он је у Србију стигао с намером да прошири своја знања.

– Готово одмах сам схватио да је ТЕНТ Б право место за то, јер овде могу да се уверим на који начин функционишу велики и снажни системи за производњу електричне енергије. Фасциниран сам габаритом појединих делова и постројења, а највише чињеницом да два блока ове електране имају укупну инсталисану снагу од чак 1.300 мегавата – препричава нам своје утиске будући аутоматичар-роботичар.

Туркиња Руја Кобан у Београду је била и пре неколико година, када је као средњошколка представљала своју земљу на међународном пливачком такмичењу. Тада је, присећа се, видела само лепоту нашег главног града и осетила љубазност његових житеља. Питали смо је како, као будући машинац, сагледава најјачу термоелектрану ЕПС-а.

– Невиђену атракцију за мене представља димњак ове електране, висок 280 метара, који следи за једну од највиших грађевина на Балкану. Пошто сам тек на другој години студија, очекујем да ће ми студентска пракса помоћи да се коначно одредим да ли ћу се посветити аутомобилској индустрији, што ми је првобитна жеља, или термо постројењима, која ми овде делују као врло атрактивна – прича Кобан.

■ Јозеф Колодзијеј (први с десна)

У ТЕНТ А у Обреновцу, Пољак Јозеф Колодзијеј захвалан је на прилици да студентску праксу обавља у највећој термоелектрани на Балкану. Он каже да у својој земљи никада није видео тако импозантну фабрику струје, без обзира што је Пољска светски позната по огромним налазиштима лигнита, због чега се у тамошњој електропривреди предност даје термосектору.

– Овде сам стигао усред ремонтне сезоне, кад су у току ремонти блокова 2 и 6, и разумем што колеге тренутно нису у могућности да ми посвете онолико пажње и времена колико бисмо и они и ја желели. Трудим се да пажљиво пратим њихове свакодневне активности, како бих што више научио о функционисању ове термоелектране – прича Колодзијеј. – Оно што сам успео да видим говори о високој стручности и великом ангажовању радника, али и о доброј организацији рада. Делови појединих блокова ТЕНТ А, као што је цевни систем блока 6 је пољске производње, а „Рафако“ је дугогодишњи пословни партнер ТЕНТ-а и ЕПС-а, па ми је на располагању део техничке документације написан на пољском језику. То ме је веома обрадовало, заинтересовало и „везало“ за канцеларију, где проводим много времена у читању и анализирању података. Упркос заузетости, колеге су спремне и вољне да ми одговоре на свако питање.

Љ. Јовичић

На стручној пракси 26 домаћих студената

Током ове академске године, од фебруара до августа, стручну праксу у огранку ТЕНТ обавило је 26 домаћих студената. У питању су студенти Електротехничког, Машинског и Техничко-технолошког факултета, као и студенти Академије техничких струковних студија и Академије техничко-уметничких струковних студија. У овој години број домаћих академица био је значајно већи него у прошлој.

Довољно воде и у тропским данима

Из постројења за прераду и производњу воде у Баричу и Забрежју поручују да је вода коју користе Обреновчани најквалитетнија у граду Београду, али и у самом врху у Србији, што потврђују резултати редовних физичко-хемијских, биолошких и микро-

биолошких анализа

У Јавном комуналном предузећу „Водовод и канализација“ у Обреновцу ни током летње сезоне нема одмора за постројења и за запослене. Свакога дана у погонским лабораторијама постројења у Забрежју и Баричу обави се 850 физичко-хемијских анализа, на двадесет два параметра, којима се мери и утврђује квалитет пијаће

воде. Физичко-хемијске анализе, како на постројењима тако и на дистрибутивној мрежи, обавља и Градски завод за заштиту здравља, који уз то ради биолошке и микробиолошке анализе.

Резултати недвосмислено показују да је сирова вода са овдашњих изворишта микробиолошки исправна, па је и начин прераде једноставнији него другде, што позитивно утиче на квалитет воде коју Обреновчани користе.

Из ЈКП „Водовод“ тврде да је квалитет воде за пиће у Градској општини Обреновац на првом месту у Београду, али и на самом врху у Србији.

У постројењу у Баричу прерађује се вода из реке Саве, чији је квалитет уједначен у зимском и летњем периоду године, тако да је знатно олакшана прерада и производња пијаће воде. У лабораторији на Забрежју, двадесетчетворочасовне анализе воде спроводе се још од 1996. године, када је завршена изградња друге фазе постројења. За то је задужено 17 лаборанткиња, које их обављају на свака два, односно четири сата.

Стручњаци не искључују могућност да се на дистрибутивној

■ Једна од обреновачких јавних чесми

мрежи, чија је укупна дужина око 800 километара, повремено десе пуцања и појави благо замућење воде. Испирањем цеводода, то се у потпуности елиминише, након чега кроз цеви наставља да тече бактериолошки исправна и квалитетна пијаћа вода.

Континуална производња и уредно снабдевање потрошача квалитетном водом за пиће неопходни су 365 дана у години, а посебно значајни у тропским данима, каквих ове сезоне није мањкало. Ради се максимално и одговорно, уз просечну испоруку воде од 310 литара у секунди, која у ударним летњим месецима зна да достигне чак 370-380 секундних литара.

Љ. Јовичић

Наменско и рационално трошење

Да би вода у довољним количинама и без прекида стизала до свих делова општине које обухвата водоводна мрежа, неопходно је да се троши наменски и рационално. Комплетан систем водоснабдевања Обреновца (оба постројења и пумпне станице) пројектован је за производњу воде која би требало да се користити искључиво за пиће, личну хигијену, производњу намирница и напајање стоке у сеоским домаћинствима. Зато из ЈКП „Водовод и канализација“ апелују на потрошаче да је троше наменски и рационално, јер би ненаменско трошење могло да проузрокује велике проблеме у водоснабдевању.

■ Јавни позив Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања

Погодности за сточаре

Уколико поднесу захтев до 23. августа, одгајивачи млечних говеда моћи ће да остваре право на премију од 19 динара по литру млека, произведеног и предатог у првом кварталу 2024. године

Одгајивачи млечних говеда који се одазову јавном позиву Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања, могу ове године да рачунају на премију од 19 динара по литру млека. Зато

из Градске општине Обреновац позивају сточаре да благовремено поднесу захтев за остваривање права на подстицај, а неопходну помоћ приликом аплицирања пружиће им Канцеларија за пољопривреду.

Владан Поповић, члан општинског Већа, обавестио је пољопривреднике о условима конкурса и роковима за подношење пријава.

– Заинтересовани пољопривредници могу да поднесу захтеве до 23. августа, преко платформе е-аграр, односно портала е-подстицај. Право на премију остварују сва правна лица, предузетници и физичка лица, односно носиоци права породичног пољопривредног газдинства. Услов је да претходно у Регистру пољопривредних газдинстава

обнове регистрацију за 2024. годину – објашњава Поповић.

Конкурсом је дефинисано на које врсте млека се премије односе и за који период производње.

– Премије се односе на сирово кравље, козје и овчје млеко, произведено и испоручено у периоду од 1. априла до 30. јуна, односно у другом кварталу 2024. године. Наши пољопривредници захтеве могу преузети у Канцеларији за пољопривреду или у станицама за откуп млека. За све додатне информације и видове помоћи, ова канцеларија им стоји на располагању, сваког радног дана од 7,30 до 15,30 часова – прецизирао је Поповић.

Из Министарства пољопривреде наглашавају да се овим позивом наставља реализација планираних мера подстицаја, према предвиђеној динамици.

Љ. Јовичић

■ У Канцеларији за пољопривреду

Потписани уговори за унапређење енергетске ефикасности

У реконструисаним јавним објектима широм Србије смањиће се потрошња енергије од 20 до 50 одсто

Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике, уручила је представницима локалних самоуправа уговоре о финансирању пројекта унапређења енергетске ефикасности у објектима од

јавног значаја, 1. августа у Смедеревској Паланци.

Министарка је указала на значај овог пројекта за ефикасно управљање енергијом у Србији, истакавши да од укупне вредности пројекта од 50 милиона динара, ресорно министарство улаже 30 милиона динара.

– У реконструисаним објектима смањиће се потрошња енергије од 20 до 50 одсто, а самим тим и финансијски трошкови, како у зимском тако и у летњем периоду – навела је Ћедовић Хандановић.

Према уговору који је потписао Милорад Грчић, председник Градске општине Обреновац, у овој општини Града Београда предвиђена је реализација пројекта

енергетске санације затвореног базена.

Подсетивши да су обреновачки базени изграђени пре готово 40 година, те да је дошло време за њихову санацију, Грчић је рекао да ће се заменом

дотрајале столарије и уградњом нових фасадних стакала знатно побољшати визуелни ефекат, а пре свега енергетска ефикасност целог објекта.

Љ. Јовичић

■ Купалишна сезона на базенима Спортско-културног центра „Обреновац“

Тропски таласи обарају рекорде

Током јула и августа, услед изузетно високих температура, освежење крај градских базена потражио је рекордан број купача, можда чак и највећи од њиховог отварања 1988. године

Купалишна сезона на обреновачким базенима је у пуном пливачком замаху, а рекордној посети купача умногоме доприносе снажни тропски таласи, који нас заплускују овог дугог топлог лета.

Алекса Ивошевић, в.д. директора ЈП Спортско-културни центар „Обреновац“, каже да је током јула и прве половине августа број посетилаца био можда и највећи, још од отварања базена 1988. године.

– Од самог почетка сезоне имамо огромну посећеност, тако да је било дана у којима смо обарали све досадашње рекорде. Захваљујући, пре свега, залагању и стручности запослених, успевамо

да одговоримо на све изазове са којима смо суочени услед високих температура ваздуха и великог броја купача. Квалитет воде је међу најбољим у граду Београду, превасходно због савременог постројења, изграђеног након мајских поплава 2014. Заслуге за то добрим делом припадају машинистима, који брину о раду постројења и о квалитету воде – објашњава Ивошевић.

Из обреновачког СКЦ-а наглашавају да квалитет воде у базенима свакодневно контролише техничка служба овог предузећа, док на недељном нивоу контролу обавља Градски завод за јавно здравље.

Ивошевић подсећа да су на улазу базена и тоалета постављене дезобаријере, које, према његовим речима, не треба заобилазити.

– Проласком кроз дезобаријеру штитимо и себе и остале кориснике од евентуалних инфекција или зараза. Вода у дезобаријерама такође је доброг квалитета, често се мења и брзо загрева на високим температурама, тако да пролазак кроз њу не би требало да буде непријатан за купаче – указује Ивошевић.

Посетиоцима је тренутно на располагању око 100 бесплатних лежаљки, што се показало као недовољно за све оне који

спас од летњих жега траже крај градских базена.

– У настојању да изађемо у сусрет жељама и потребама корисника, заменићемо оштећене, али и набавити додатне лежаљке – обећава Ивошевић, уз напомену да је поступак набавке већ покренут.

На базенима су се потрудили да, уз већ популарно ноћно купање, овогодишњу понуду употпуне и неким новим садржајима, попут Летњих обреновачких игара на води. Поручују да ће учинити све да грађанима омогуће што боље услове за одмор, разоноду и рекреацију на једном од престижних београдских купалишта.

Љ. Јовичић

■ Базени у Обреновцу (Фото архива редакције)

Цене и погодности

Цена целодневне улазнице на обреновачке базене износи 450 динара, док ће љубитељи ноћног купања за тај ужитак морати да издвоје 500 динара. И ове године, као и прошле, велики број грађана искористио је погодност да на шалтерима Градске општине Обреновац прибави картицу за бесплатан улазак на отворене градске базене и пливалишта у граду Београду. Поступак је брз и једноставан, уз приложу лични исправу.

Металци ТЕНТ-а у самом врху

Међу 49 такмичара било је пет радника ТЕ „Никола Тесла“ – два металостругара и три механичара

На иницијативу Већа синдиката Обреновца, 10. и 11. маја 1985. године организовано је Прво производно такмичење металаца на нивоу општине. Такмичење је одржано у ТЕ „Никола Тесла“ и у „Првој искри“ у Баричу. Било је 49 такмичара, међу њима и петорица радника ТЕНТ-а који су постигли запажене резултате. У категорији „механичар –ОТО“ такмичили су се Димитрије Белић и Миломир Станковић зауевши друго, односно треће место, док је Ранко Будимир био први у такмичењу „дизел механичар“. Међу металостругарима, Томислав Наранчић био је други, а Милан Вуковић четврти.

Такмичење је окупило раднике металостругарске, металоглодачке, браварско-алатничарске, заваривачке струке (ручни и маг поступак, тиг и гасни поступак заваривања), електромеханичарске и аутомеханичарске струке. Састојало се из два дела. Теоријски део чинило је 30 питања, углавном стручних, али било је и питања која су се односила на самоуправну праксу и заштиту на раду. Овај део такмичења одржан је у ТЕНТ-у. Другог дана организован је практичан део, у којем су такмичари били разврстани по категоријама занимања. Такмичење је одржано у радионицама „Прве искре“. Основни критеријуми за оцењивање практичног дела такмичења били су економичност, учинак и квалитет финалног производа.

Своје запослене на ово такмичење пријавило је седам радних организација са територије Обреновца: „Прва искра – Арматура“, „Прва искра – Процесна опрема“, „Прва искра – Посмак“, „Прва искра – Наменска“, ПКБ „Драган Марковић“, „Бора Кечић“ и ТЕ „Никола Тесла“.

Сви такмичари из ТЕНТ-а пласирали су се на градско такмичење одржано у Београду. У листу ТЕНТ није забележено да ли је неко од њих касније наступао и на републичкој манифестацији у Трстенику и Врању.

■ Мајсторска радионица металаца

■ Рад на стругу

На Првом општинском такмичењу металаца само пет такмичара представљало је ТЕНТ. Био је то веома мали број заинтересованих и пријављених радника из ТЕНТ-а имајући у виду чињеницу да у ТЕНТ-у углавном раде врсни КВ и ВКВ мајстори металске и електро струке. Као разлози за мали број учесника из

■ Заваривач ТЕНТ-а у време ремонта

Жена заваривач

Највише радника на Првом општинском такмичењу металаца Обреновца имала је „Прва искра“ из Барича. Они су освојили и највише првих места. Међу 49 пријављених такмичара, била је и једна жена – Драгана Симанић, заваривач тиг поступком, радница „Прве искре – Процесне опреме“.

ТЕНТ-а наведени су специфичност послова које у електрони раде металци (базирани су искључиво на класично одржавање), али и неки пропусти у организацији овог такмичења. Наиме, позиви организатора стигли су касно и није било довољно времена за припрему.

Приредио: Р. Радосављевић

Радни простор

Стручњаци кажу да радни простор има значајан утицај на продуктивност, квалитет рада и расположење запослених. Није важно да ли је реч о канцеларији, радионици, производној хали или фабричком кругу, уредан и чист простор, оплемењен лепим и необичним детаљима или уметничким делима, од користи је и појединцима и радном колективу у целини. Радни елан и мотивисаност за рад биће већи уколико је радни простор прилагођен радницима који ту бораве и раде, ако се у њему осећају пријатно.

У ТЕНТ-у се у многим канцеларијама налазе уметничке слике са бројних ликовних колонија чију организацију је подржавала и термоелектрана. Собне биљке оплемењују простор и дају му „шмек“. Ако се томе придода и покоји живи створ (акваријумске рибице, на пример), ето пригоде да се повремено одморе очи од екрана компјутера. А фотографије драгих људи на столовима или на специјалним таблама увек делују мотивишуће.

У производним погонима нема нарочитих могућности да се простор оплеме. Чистоћа погона, ред и добра организација, сами по себи подстичу на рад. Фабрички круг оставља много простора за улепшавање – од зеленила и цвећа до уметничких скулптура и биста.

Р. Радосављевић

